

Spis treści

Wstęp

7

Problemy, motywy, tematy

1. Filozofia pozytywizmu (Estera Lasocińska)	10
2. Powieść realistyczna i naturalistyczna, czyli poszukiwanie prawdziwego obrazu świata (Ewa Paczoska)	18
3. Wyprawa w nieznane. „Trylogia morska” i inne powieści Verne’a (Grzegorz Leszczyński)	26
4. Kwestia żydowska w literaturze pozytywizmu (Beata Żmichowska)	33
5. Wizja miasta w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa (Elżbieta Rybicka)	40
6. Portret dziecka w nowelistyce pozytywizmu (Beata Jesionek-Biskupska)	44
7. Warszawa w <i>Lalce</i> i na fotografii z epoki (Jacek Leociak)	54

Analizy i interpretacje

1. Niezbadane tajemnice istnienia. Interpretacja <i>Sonetu I</i> Adama Asnyka (Estera Lasocińska)	62
2. Z czego zrobiony jest <i>Kubek</i> ? (Magdalena Bąk)	68
3. <i>Nad Niemnem</i> jako powieść o zakorzenieniu (Teresa Kosyra-Cieślak)	73
4. O tym, jak ze słów powstaje obraz. Analiza filmowej adaptacji <i>Lalki</i> w reżyserii Wojciecha Jerzego Hasa (Joanna Rożen)	81
5. W poszukiwaniu tego, co najważniejsze. Wiersz Zbigniewa Herberta <i>Pan Cogito i wyobraźnia</i> (Estera Lasocińska)	88
6. Czy Wokulski jest cool? (Zbigniew Płazewski)	96

Wypracowanie krok po kroku

1. Wykorzystując przytoczone fragmenty <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza oraz znajomość całego utworu, scharakteryzuj postawę Janusza Radziwiłła. (Danuta Górniak)	104
2. Odczytując fragment <i>Mendla Gdańskiego</i> Marii Konopnickiej oraz odwołując się do całości utworu, przedstaw nowelę jako głos pisarki w sprawie antysemityzmu. Zwróć uwagę na przyczyny zjawiska oraz argumentację bohaterów. (Danuta Górniak)	114

Nauka o języku

1. O języku i stylu <i>Lalki</i> Prusa (Małgorzata Szeja)	122
---	-----

Test czytania ze zrozumieniem

1. Franciszek Ziejka, „ <i>Faraon</i> ” w kręgu spraw polskich (Maria Bartnicka)	132
--	-----

Analizy wypracowań uczniowskich

1. Przedstaw w wypracowaniu, jakie postawy wobec tradycji narodowej reprezentują bohaterowie *Nad Niemnem* (wykorzystaj fragment rozmowy Andrzeja Korczyńskiej z synem) i nadawca w wierszu *Do młodych*. (Danuta Górniak) 140
2. Rola kobiety w społeczeństwie. Na podstawie podanego fragmentu *Lalki* Prusa oraz znajomości całego utworu, a także analizując fragment tekstu publicystycznego *Emancypacja kobiet* Orzeszkowej, przedstaw, jak problem ten postrzegali pisarze pozytywistyczni. (Danuta Górniak) 151

Warto przeczytać

1. Warto przeczytać (Urszula Kowalczuk) 162

Analizy dzieł sztuki

1. Józef Chełmoński, *Babie lato* (Małgorzata Konopińska) 21
2. Gustave Caillebotte, *Wnętrze (Czytająca kobieta)* (Małgorzata Konopińska) 25
3. Aleksander Gierymski, *Żydówka z cytrynami* (Małgorzata Konopińska) ... 37
4. Aleksander Kotsis, *Dziewczynka z lalką* (Małgorzata Konopińska) 47
5. Jean François Millet, *Anioł Pański* (Małgorzata Konopińska) 50
6. Aleksander Gierymski, *Piaskarze* (Małgorzata Konopińska) 59
7. Artur Grottger, *Na pobojuwisku* (Małgorzata Konopińska) 74
8. Maksymilian Gierymski, *Patrol powstańczy* (Grzegorz Bąbiak) 79
9. Jan Matejko, *Kazanie Skargi* (Tomasz Dziubecki) 112
10. Henryk Siemiradzki, *Pochodnie Nerona* (Małgorzata Konopińska) 126
11. Wojciech Kossak, *Olszynka Grochowska* (Grzegorz Bąbiak) 138
12. James Abbott Whistler, *Portret matki* (Małgorzata Konopińska) 150
13. Józef Brandt, *Bitwa pod Chocimiem* (Małgorzata Konopińska) 160